

Põhiõigused - Malta

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Siseriiklikud kohtud

Ombudsman

Spetsiaalsed inimõigustega tegelevad asutused

Muu

Siseriiklikud kohtud

Address:

First Hall Civil Court (Constitutional Jurisdiction)

Constitutional Court

Courts of Justice

Republic Street,

Valletta

Malta

Menetluse võetavate kaebuseliikide lühikirjeldus

Igaüks, kes väidab, et tema suhtes on rikutud, rikutakse või võidakse rikkuda põhiseaduse artiklite 33–45 (põhilised inimõigused) mis tahes sätteid, või mis tahes muu isik, kelle Malta tsiviilkohtu esimene kolleegium võib nimetada sellise isiku asemel, võib pöörduda hagi tsiviilkohtu esimese kolleegiumi poole, ilma et see piiraks samas küsimuses muude õiguslike meetmete võtmist.

Inimõiguste rikkumise kohta saab hagi esitada ainult see isik, keda küsimus õiguslikus mõttes otseselt mõjutab. See on aluspõhimõte.

Oluline on märkida, et isik peab enne tsiviilkohtu esimesele kolleegiumile (kes tegutseb talle põhiseadusega antud pädevuses) hagi esitamist kasutama esmalt ära kõik olemasolevad õiguskaitsevahendid, s.t muud asjakohased heastamisvahendid.

Seega kui üksikisik leiab, et tema põhilisi inimõigusi on rikutud, peab ta esmalt kasutama ära kõik tema käsutuses olevad õiguskaitsevahendid. Alles pärast seda, kui see esimene võimalus on ammendatud, võib esitada hagi tsiviilkohtu esimesele kolleegiumile (kes tegutseb talle põhiseadusega antud pädevuses). Tsiviilkohtu esimese kolleegiumi langetatud otsuse peale võib kumbki pool esitada apellatsiooni konstitutsioonikohtule. Seega on konstitutsioonikohus teise astme kohus. Üksikisik võib pöörduda oma kaebusega Strasbourgis asuvasse Euroopa Inimõiguste Kohtusse ainult juhul, kui konstitutsioonikohus teeb otsuse isiku kahjuks või kui isik ei ole nõus või rahul konstitutsioonikohtu otsusega.

Kaebuse esitamisele järgneva menetluse lühikirjeldus

Kui magistraadikohtus tõstatatakse põhiseaduslikkuse küsimus, hindab magistraadikohus, kas selle küsimuse tõstatamine on põhjendamatu või pahatahtlik. Kui kohus leiab, et tegemist on põhjendamatu või pahatahtlikkusega, ei saa selle otsuse peale apellatsiooni esitada. Seevastu kui leitakse, et küsimus ei ole põhjendamatu ega pahatahtlik, edastab magistraat asja arutamiseks tsiviilkohtu esimesele kolleegiumile (kes tegutseb talle põhiseadusega antud pädevuses). Kui isik leiab, et tsiviilkohtu esimese kolleegiumi (kes tegutseb talle põhiseadusega antud pädevuses) otsusega on talle ülekohut tehtud, on tal õigus esitada apellatsioonkaebus konstitutsioonikohtule. Pärast seda, kui konstitutsioonikohus on teinud oma otsuse, saadetakse asi tagasi magistraadikohtusse.

Tsiviilkohtu esimesele kolleegiumile esitatud hagiavaldustes tuleb selgelt ja täpselt esitada kaebuse asjaolud ning viidata põhiseaduse sellele sättele või nendele sätetele, mida väidetavalt rikuti, rikutakse või tõenäoliselt võidakse rikkuda.

Hagiavalduses tuleb samuti märkida hageja taotletav hüvitis, eeldusel et kohtul on hagiavalduse vastuvõetavaks tunnistamise korral õigus oma pädevus piires määrata mis tahes muid hüvitisi, mida ta võib pidada sobivamaks.

Apellatsioonimenetlus

Tsiviilkohtu esimesele kolleegiumile edastatud kohtuasjade puhul toimetatakse hagiavaldus viivitamata kostjale või vastustajale ning kohus määrab asja kohtuliku arutamise kuupäeva kaheksa tööpäeva jooksul pärast hagiavalduse esitamist või ettenähtud tähtajaks vastustaja koostatud vastuse esitamist või sellise vastuse esitamata jätmise korral selleks ettenähtud tähtaja möödumisest.

Apellatsioonkaebus esitatakse kaheksa tööpäeva jooksul alates selle otsuse kuupäevast, mille peale appellatsioon esitatakse, ning vastustaja võib esitada kirjaliku vastuse kuue tööpäeva jooksul alates kaebuse kättesaamisest.

Otsuse teinud kohus, kelle otsuse peale võib esitada appellatsiooni konstitutsioonikohtule, võib kiireloomulistel juhtudel mis tahes menetlusosalise nõudmisel, sealhulgas suulisel nõudmisel kohe pärast sellise otsuse väljakuulutamist lühendada kas appellatsiooni või vastuse esitamise tähtaega. Kui ükski menetlusosaline ei esita sellist taotlust kohe pärast otsuse väljakuulutamist, võib mis tahes pool esitada sellise taotluse kirjalikus avalduses. Pärast sellise avalduse saamist teeb esialgse otsuse langetanud kohus vajaliku määruse, olles eelnevalt vajaduse korral lihtmenetluse korras ära kuulanud kõik pooled.

Kui on määratud kindlaks asja kohtulik arutamine, tagab kohus, et kooskõlas õigeaegse ja nõuetekohase õigusemõistmise põhimõttega toimub asja kohtulik arutamine ja lahendamine kiiresti ning et hagi aluste ärakuulamine toimub järjestikustel päevadel. Kui see ei ole võimalik, peab see toimuma lähestikku asuvatel kuupäevadel.

Kui tegemist on põhiseadusest ja Euroopa konventsiooni seadusest tulenevate alustega ning samuti nende alustega, mida tuleb arutada kiireloomuliselt, siis toimuvad istungid pärastlõunal, kui see on vajalik eesmärgiga mitte häirida kohtu eelnevalt paika pandud töökava, ning nende arutamine jätkub järjestikustel päevadel, kuni asja arutamine on lõpetatud ning kohus läheb otsust langetama.

Menetluse võimalike tulemuste lühikirjeldus

Alates 1987. aastast võib Maltal igaüks, kes pärast tsiviilkohtu esimese kolleegiumi ja Malta konstitutsioonikohtu menetlust ei ole siiski nõus või rahul konstitutsioonikohtu otsusega, pöörduda oma kaebusega Strasbourgis asuvasse Euroopa Inimõiguste Kohtusse.

Kui konstitutsioonikohtusse võib appellatsiooni esitada nii üksikisik kui ka valitsus, siis Euroopa Inimõiguste Kohtusse võivad kaebusega pöörduda vaid üksikisikud (üksikisiku kaebeõigus). Sellepärast ei saa valitsus asja Euroopa Inimõiguste Kohtusse saata.

Ombudsman

Address:

Office of the Ombudsman
11, St Paul's Street,
Valletta VLT 1210
Malta

Menetlusse võetavate kaebuseliikide lühikirjeldus

Parlamentaarne ombudsmani institutsioon põhineb üksikisiku õiguste kaitse ideel ning vajadusel tagada õiguslik järelevalve nende üle, kellele on usaldatud avaliku võimu teostamine. See on osutunud oluliseks vahendiks, mille abil arendada eeskirju haldussektori toimimise kohta ning samuti õiguse ühetaolise ja nõuetekohase kohaldamise kohta. Ombudsman on parlamentaarne ametnik, kes täiendab parlamendi tööd, jälgides haldusasutuste tegevust. Sel moel toetab ombudsmani institutsioon ka parlamendi institutsiooni ja tugevdab demokraatlikku protsessi, mille raames parlament kontrollib haldussektorit.

Ombudsman uurib kaebusi kodanikelt, kes on arvamisel, et on rikutud nende majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi õigusi ning et selle põhjuseks on halduslik omavoli, mis tuleneb täitevvõimu tahtmatust või tahtlikust väärkasutamisest või asjaomaste riigiasutuste sobimatust, põhjendamatust või ebapädevast tegevusest.

Sellised kaebused hõlmavad järgmist:

- põhjendamatu ja välditav viivitamine otsuste tegemisel, kirjadele vastamisel ning kodanikele nende õiguste ja õigusest tulenevate hüvede tagamisel;
- eeskirjade ja menetluste ebavõrdne kohaldamine ning sobivate menetluste mittejärgimine;
- halduslane tegevus ja haldustavad, mis ei ole kooskõlas riigiasutuste varasema tegevusega sarnastes olukordades;
- kodanikele otsest huvi pakkuva teabe avaldamata jätmine ning põhjendatud teabe andmisest keeldumine;
- samas olukorras olevate kodanike erinev kohtlemine;
- riigiametnike ebaviisakas käitumine kodanike suhtes;
- vigade tegemine kodanikega seotud küsimuste käsitlemisel;
- eeskirjade ja menetluste jäik ja paindumatu kohaldamine, mis põhjustab ebavõrdsust;
- inimeste teavitamata jätmine nende võimalikust apellatsioonioigusest ning sellest, kuidas nad saavad apellatsiooni esitada selliste otsuste peale, mis kahjustavad nende huve;
- riigiasutuse poolt kodanikele põhjustatud mis tahes kahju hüvitamata jätmine ning reageerimata jätmine ettepanekutele pakkuda asjakohaseid heastavaid meetmeid, milleks on nt vabandused, selgitused ja vabatahtlikud hüvitised isegi asjakohaste õigusnormide puudumise korral;
- riigiasutuste suutmatus täita kohustust, millest tulenevalt peab riigiasutus põhjendama oma tegevust ja otsuseid neile, keda see tegevus otseselt mõjutab või keda asjaomased otsused otseselt mõjutavad;
- suutmatus toimida õiglasel ja sõltumatu moel ning hoiduda kallutatud, eelarvamustest ajendatud ja eeliskohtlemisest mis tahes alustel.

Kaebuse esitamisele järgneva menetluse lühikirjeldus

Kui ombudsman saab kaebuse, siis ta otsustab kõigepealt, kas kaebus on vastuvõetav. Kui kaebus tunnistatakse vastuvõetamatuks, teavitatakse kaebuse esitajat, et ombudsman seda ei menetle. Seevastu kui kaebus tunnistatakse vastuvõetavaks, alustatakse asja uurimist eesmärgiga teha kindlaks, kas ka tegelikult on aset leidnud halduslik omavoli.

Ombudsmani büroo kinnitab kaebuse kättesaamist 48 tunni jooksul ning kaebuse esitajatele teatatakse selle uurimisametniku nimi, kes abistab ombudsmani nende juhtumi käsitlemisel ning kes on valmis nendega konsulteerimise eesmärgil kohtuma. Kinnituses antakse ka teavet selle kohta, milliseid meetmeid tuleb kaebuse töötlemiseks võtta.

Kaebuse uurimine kestab keskmiselt 50–60 tööpäeva.

Vastuvõetavaks tunnistatud juhtumite puhul vaatab ombudsman esmalt läbi kaebuse aluseks olnud asjaolud, et teha kindlaks faktid.

Ombudsman teavitab asjaomase osakonna juhti või vastavalt olukorrale asjaomase organisatsiooni tegevjuhti või asjaomase kohaliku omavalitsuse juhti oma kavatsusest viia läbi uurimine.

Ombudsman võib küsitleda isikuid või saada teavet mis tahes isikutelt oma äranägemise järgi ning võib teha järelepärimisi, mida ta peab vajalikuks. Ombudsmanil on õigus kutsuda tunnistajaid ning küsitleda vande all mis tahes tunnistajaid või muid uurimisega seotud isikuid ning nõuda neilt ütluste andmist.

Kui ütlusi andma kutsutud isik keeldub ilma mõjuva põhjusega andmast talle teadaolevaid vastuseid ombudsmani esitatud küsimustele või keeldub esitamast nõutavaid dokumente, on ta süüdi õigusrikkumises. Kuid ühtegi isikut, kes annab ütlusi ombudsmani ees, ei või kohustada vastama mis tahes küsimusele, kui selle alusel võidakse talle esitada kriminaalsüüdistus. Kõigil tunnistajatel on samad õigused nagu kohtus ütlusi andvatel tunnistajatel.

Kui uurimine on seotud osakonna, organisatsiooni või kohaliku omavalitsusega, võib ombudsman igal ajal uurimise ajal või pärast seda nõu pidada ministri, osakonnajuhataja, tegevjuhi või kohaliku omavalitsuse juhiga või mis tahes muu isikuga, kes seda soovib või kellele on antud uurimise teemaks olev soovitus.

Kui uurimise ajal või pärast seda jõuab ombudsman seisukohale, et olulised tõendid kinnitavad, et mis tahes osakonna, organisatsiooni või kohaliku omavalitsuse ametnik või töötaja on olulisel määral täitma jätnud oma ametikohustused või rikkunud käitumisnorme, saadab ta küsimuse asjakohale ametiasutusele ja vajaduse korral politseile.

Menetluse võimalike tulemuste lühikirjeldus

Uurimise tulemuste põhjal koostab ombudsman oma sõltumatu arvamuse selle kohta, kas uurimise all olnud tegevus või otsus:

- näib olevat seadusega vastuolus;
- oli põhjendamatu, ebaõiglane, rõhuv või sobimatult diskrimineeriv;
- oli kooskõlas seaduse või tavaga, mis on või võib olla põhjendamatu, ebaõiglane, rõhuv või sobimatult diskrimineeriv;
- põhines täielikult või osaliselt õigusnormides või asjaoludes esinevatel vigadel;
- oli väär.

Kui ombudsman on arvamusel, et:

- asi tuleks saata edasiseks arutamiseks asjakohasele ametiasutusele või
- tegevusetus tuleks korvata või
- otsus tuleks tühistada või seda tuleks muuta või
- mis tahes tava, millel otsus, soovitus, tegevus või tegevusetus põhineb, tuleks muuta või
- mis tahes õigusnorm, millel otsus, soovitus, tegevus või tegevusetus põhineb, tuleks läbi vaadata või
- otsust oleks tulnud põhjendada või
- tuleks võtta mis tahes muid meetmeid,

teeb ombudsman oma arvamuse ja selle põhistuse teatavaks vastavale osakonnale, organisatsioonile või kohalikule omavalitsusele ning esitab soovitused, mida ta peab vajalikuks. Igal juhul võib ombudsman taotleda, et asjaomane osakond, organisatsioon või kohalik omavalitsus teataks talle kindlaksmääratud aja jooksul meetmetest, mida kavatakse võtta ombudsmani soovitude rakendamiseks. Kui ombudsman viib läbi uurimist, saadab ta oma aruande või soovitude koopia ka asjaomasele ministrile ja kohaliku omavalitsuse puhul selle juhile.

Kui mõistliku aja jooksul pärast ombudsmani aruande koostamist meetmeid ei võeta, võib ombudsman oma äranägemisel ja pärast asjaomaselt osakonnalt, organisatsioonilt või kohalikult omavalitsuselt saadud võimalike märkuste kaalumist saata aruande ja soovitude koopia peaministrile ning võib seejärel esitada konkreetse küsimuse kohta aruande esindajatekojale, kui ta peab seda vajalikuks.

Ombudsmani menetlust või soovitud ei saa üheski kohtus vaidlustada, välja arvatud juhul, kui vaidlustamise põhjuseks on pädevuse puudumine.

Ombudsmanil on tavaliselt õigus alustada uurimisi ja esitada arvamusi omal algatusel, s.t tal ei ole küsimuse või juhtumi läbivaatamiseks vaja kaebust. Ombudsmanil on samuti õigus esitada soovitusi haldus- ja seadusandlikes küsimustes. Ta võib ka otsustada esitada haldusasutustele soovitusi selle kohta, kuidas nad peaksid muutma oma menetlusi seoses konkreetsete juhtumite käsitlemisega, ning soovitada ka muudatuste tegemist õigusnormides. Ombudsmani otsus ei ole siiski siduv. Tema otsustel on suur moraalne ja poliitiline kaal, sest nende näol on tegemist sõltumatu ja austusväärse institutsiooni soovitudega lõpetada teatav tava või muuta teatavat õigusakti. Sellepärast ei saa ombudsmani otsuse jõustamiseks pöörduda kohtusse või taotleda kohtult selle kohta määrust.

Spetsiaalsed inimõigustega tegelevad asutused

- **Laste ombudsman**

Laste volinik

Address:

Commissioner for Children
 Centru Hidma Socjali
 469, St Joseph High Rd,
 Santa Venera SVR 1012
 Malta

Kui see on asjakohane, siis institutsiooni üksus või organ, kes kaebusi vastu võtab

Amet „Appoġġ”

Amet „Appoġġ” osutab kvaliteetset teenust selliste haavatavate alla 18-aastaste laste ja noorte kaitsmisel, kes on langenud väärkohtlemise ohvriks ja/või hooletusse jäetud või kes elavad väärkohtlemise ja/või hooletusse jätmise ohus.

Lastekaitseteenistused uurivad nii üldsuselt kui ka laste ja nende peredega töötavalt spetsialistidelt saadud teateid, kui need sisaldavad väiteid, et laps kannatab suurt kahju füüsilise, seksuaalse ja emotsionaalse väärkohtlemise ning/või hooletuse tagajärjel või et teda ähvardab selline oht.

Menetlusse võetavate kaebuseliikide lühikirjeldus

Perevaldkonna kaebused hõlmavad lahutuste ja laste eestkoste küsimusi. Selliste menetluste raames võetakse laste arvamust harva kuulda. Kuna kohtu otsus avaldab lapse elule eriti suurt mõju, on väga tähtis, et lapse arvamust võetakse otsuse tegemisel nõuetekohaselt arvesse.

Haridusvaldkonda käsitlevad kaebused on seotud koolide läheduses asuvate ohtlike ehitusseadmetega ja mõningate koolitranspordiks kasutatavate väikebusside tehnilise seisukorraga.

Kohtuotsuste peale esitatud kaebused käsitlevad muu hulgas laste ülalpidamise ja eestkoste küsimusi, mille korral vanemad sageli vaidlustavad kohtuotsuse, väites et otsus on kallutatud või lapsele kahjulik.

Laste klubide liikmeks olekuga seotud kaebused käsitlevad olukordi, kus klubid kasutavad lapsi oma huvides ära, andmata neile võimalust spordiga tegeleda ja sellest kasu saada. Mänguväljakute üha halvenevat olukorda käsitlevad kaebused on suunatud neid rajatise kasutavate laste ohutuse küsimusele.

Väärkohtlemist käsitlevad kaebused.

Kaebuse esitamisele järgneva menetluse lühikirjeldus

Volinik võib toimetada uurimist mis tahes põhjusel, mis on seotud voliniku kohustuste täitmisega, tehes seda kas mis tahes isiku kirjaliku kaebuse alusel või omal algatusel. Volinik ei uuri aga konkreetseid üksikuid konflikte lapse ja tema vanemate või eestkostjate vahel, sealhulgas vanemlikku vastutust käsitlevaid küsimusi või mis tahes muid küsimusi, mis kuuluvad erinevate kohtute pädevusse. Sellisel juhul teatab volinik kaebuse esitajale asja menetlusse võtmisest keeldumise põhjused.

Kui volinik otsustab uurimise läbi viia, teavitab ta kaebuse esitajat oma sellekohasest otsusest ja teatab asjaomasele osakonnale, asutusele või üksusele oma kavatsusest asja uurida.

Volinik võib soovitada kaebuse esitajal kasutada ära kõik haldusalased ja kohtulikud õiguskaitsvahendid.

Uurimise läbiviimise eesmärgil võib volinik taotleda, et mis tahes isik, kelle käsutuses on uurimise seisukohalt asjakohaseid dokumente või asjakohast teavet, esitaks sellised dokumendid ja/või sellise teabe kirjalikult ja/või ilmuks kindlaksmääratud ajal kindlaksmääratud kohta ning esitaks selle teabe vande all.

Volinikul on õigus kutsuda tunnistajaid ning küsitleda vande all uurimisega seotud mis tahes isikuid ning nõuda neilt asjakohase teabe esitamist. Sellest olenemata ei saa kohustada ühtegi isikut andma sellist teavet või esitama selliseid dokumente, mille andmist või esitamist ei saaks isikult nõuda kohtus tsiviilkohtumenetluse või kriminaalmenetluse raames.

Menetluse võimalike tulemuste lühikirjeldus

Kui volinik leiab uurimise käigus, et üksikisiku tegevus on või võib olla vastuolus karistusseaduse mis tahes sättega, teavitab ta sellest asjaolust viivitamata peaprokuröri.

Volinik koostab ja avaldab mis tahes ametliku uurimise tulemuste kohta aruande ning lisab sellesse vajalikud või kasulikud soovitused.

Volinik võib esitada soovitusi vajalike või kasulike meetmete kohta, mida peavad võtma teised isikud või organid, ning avaldada sellised soovitused, kui see on voliniku arvates asjakohane, avaldamata seejuures selle isiku andmeid, keda aruanne käsitleb.

Juhul kui volinik otsustab esitada soovitusi, koostatakse soovituste põhjendusi selgitav aruanne. Selle aruande koopia saadetakse kõigile isikutele ja organitele, kellele soovitused on suunatud.

Kui selgub, et konkreetne isik või asutus ei täida Malta poolt ratifitseeritud ÜRO lapse õiguste konventsiooni sätteid, võib laste volinik esitada soovitusi vastavust käsitleva teatise vormis, milles volinik avaldab arvamust selle kohta, mil moel ei järgitud tema arvates konventsiooni sätteid ning milliseid meetmeid tuleb vastavuse tagamiseks võtta.

Kui seda peetakse vajalikuks, võib volinik viia läbi lastele avalduva mõju hindamise seoses mis tahes otsuse või ettepanekuga lapsi mõjutava poliitika kohta. Volinik võib ka avaldada lastele avalduva mõju hinnangu.

- **Võrdõiguslikkusega tegelev asutus**

Riiklik võrdõiguslikkuse edendamise komisjon

Address:

Flat 4, Gattard House,
National Road,
Blata I-Bajda
Malta

Menetlusse võetavate kaebuseliikide lühikirjeldus

Igaüks, kes arvab, et ta on langenud diskrimineerimise ohvriks soo, rassi või etnilise päritolu alusel, võib esitada kaebuse riiklikule võrdõiguslikkuse edendamise komisjonile.

Komisjon arutab ka kaebusi seoses soo alusel toimunud või perekondlike kohustuste täitmisest tuleneva diskrimineerimisega, mis hõlmab järgmisi olukordi:

- meestele ja naistele otseselt või kaudselt vähem soodsa kohtlemise võimaldamine tulenevalt nende soost või perekondlikest kohustustest;
- naiste vähem soodne kohtlemine raseduse või võimaliku raseduse või lapse sünni tõttu;
- meeste ja naiste vähem soodne kohtlemine tulenevalt vanemlike ja perekondlike kohustuste täitmisest või mõnest muust soolise kuuluvusega seotud põhjusest;
- igasugune kohtlemine, mis põhineb sellisel sätel, kriteeriumil või taval, mis seaks ühest soost isikud konkreetseesse ebasoodsasse olukorda võrreldes vastassoost isikutega, välja arvatud juhul, kui kõnealune säte, kriteerium või tava on asjakohane ja vajalik ning võib olla põhjendatud sooga mitteseotud objektiivsetel põhjustel.

Samuti tegeleb komisjon kaebustega, mis käsitlevad diskrimineerimist töökohal. See hõlmab kaebusi, mis on seotud otsese või kaudse diskrimineerimisega isikute töölevõtmise üle otsustamiseks tehtud korraldustes või töölevõtmise tingimustes või selles, mille alusel otsustatakse isikute töölt vabastamine.

Muud kaebused hõlmavad isikute diskrimineerimist pankadelt, finantseerimisasutustelt või kindlustusettevõtjatelt mis tahes vahendite saamisel.

Samuti käsitletakse FIEde abikaasade diskrimineerimist, kui need abikaasad ei ole töötajad või partnerid, kuid osalevad siiski FIE tegevuses ja täidavad oma abikaasaga samu ülesandeid või tugifunktsioone.

Lisaks käsitletakse isikute diskrimineerimist seoses juurepääsuga mis tahes kursusele, kutseõppele või juhendamisele, üliõpilastele või praktikantidele mõeldud haridustoetustele, seoses õppekava valiku ja täitmisega ning seoses üliõpilaste või praktikantide oskuste ja teadmiste hindamisega.

Arutatakse kaebusi, mis käsitlevad seksuaalset ahistamist, mille korral sunnitakse isikut füüsilist intiimsust eeldavale teole või nõutakse seksuaalseid teeneid teistelt isikutelt või sunnitakse teisi isikuid seksuaalse alatooniga tegudele või käitumisele, mis hõlmab sõnu või žeste või mis tahes teksti, piltide või muu materjali koostamist, esitamist või levitamist, kui sellised teod, sõnad või selline käitumine on vastumeelsed isikule, kellele need on suunatud, ja neid võib pidada solvavateks, alandavateks või ähvardavateks.

Käsitletakse ka diskrimineerimist mis tahes töökuulutuse avaldamisel või esitamisel või vabade töökohtade reklaamimisel, kui sellega diskrimineeritakse teatavaid tööotsijaid või küsitakse tööotsijatelt teavet nende eraelu või perekonnaga seotud plaanide kohta.

Kaebuse esitamisele järgneva menetluse lühikirjeldus

Volinik võib ise algatada uurimisi mis tahes küsimuses, mis hõlmab sellist tegevust või tegevusetust, mis on väidetavalt ebaseaduslik. Ta võib seda teha ka nende isikute kirjaliku kaebuse alusel, kes on väidetavalt diskrimineerimise ohvriks langenud.

Iga komisjonile uurimiseks esitatud juhtumit menetletakse konfidentsiaalselt.

Iga kaebuse kättesaamist kinnitatakse kirjalikult.

Riikliku võrdõiguslikkuse edendamise komisjoni kaebuste allkomitee koguneb saadud kaebuste arutamiseks ning kirjutab isikutele, kelle vastu kaebus esitati, teavitades neid esitatud süüdistustest ja paludes esitada oma versioon toimunust.

Uurimise hõlbustamiseks võib korraldada ka isiklike kohtumisi.

Samuti võib komisjon kutsuda välja mõlemad pooled ja olla vahendajaks, et leida kõigile asjaosalistele vastuvõetav lahendus, millega on nõus mõlemad pooled.

Riiklik võrdõiguslikkuse edendamise komisjon püüab tagada, et iga kaebust menetletakse võimalikult lühikese aja jooksul.

Menetluse võimalike tulemuste lühikirjeldus

Pärast uurimise lõpuleviimist võib komisjon kaebuse rahuldamata jätta.

Kui komisjon leiab, et kaebus on põhjendatud ja selles kirjeldatud tegu kujutab endast õigusrikkumist, saadab ta kaebuse politseiülemale, et see saaks võtta asjakohased meetmed.

Kui kaebuses kirjeldatud tegu ei kujuta endast õigusrikkumist, pöördub volinik selle isiku poole, kelle vastu kaebus on esitatud, ning palub tal olukorra heastada. Volinik toimib vahendajana nimetatud isiku ja kaebuse esitaja vahel eesmärgiga vaidlus lahendada.

Kui kaebus käsitleb ühe isiku väidetavat diskrimineerimist teise isiku poolt, võib komisjon ise edastada asja pädevale tsiviilkohtule või töövaidluskomisjonile olukorra heastamiseks.

- **Andmekaitseasutus**

Andmekaitsevolinik

Address:

Office of the Information and Data Protection Commissioner
Airways House, Second Floor
High Street,
Sliema SLM 1549
Malta

Menetluse võetavate kaebuseliikide lühikirjeldus

Andmekaitse on muutunud eriti oluliseks, sest haldusasutused koguvad oma töö käigus väga suurtes kogustes teavet, mis hõlmab inimeste isikuandmeid. On kokku lepitud, et riigiasutustel on teatavad kohustused seoses nende poolt kogutava teabega. Need kohustused on mõeldud selleks, et saavutada tasakaal ühelt poolt igaühe õiguse vahel saada, anda ja edastada teavet – mis moodustab ühe osa õigusest sõnavabadusele kui põhilisest inimõigusest – ja teiselt poolt õiguse vahel era- ja perekonnaelu austamisele.

Volinik uurib kaebusi, mis käsitlevad järgmist:

- isikuandmete töötlemine ei ole olnud õiglane ja seaduslik;
- isikuandmeid ei ole töödeldud kooskõlas hea tavaga;
- isikuandmeid on kogutud ebaseaduslikel eesmärkidel;
- isikuandmeid on töödeldud muudel eesmärkidel kui need, milleks asjaomaseid andmeid koguti;
- soovimatu ühenduse võtmine otseturunduse eesmärkidel ehk rämpsposti saatmine;
- isikuandmete edastamine kolmandale riigile vastuolus andmekaitseseadusega.

Kaebuse esitamisele järgneva menetluse lühikirjeldus

Uurimise läbiviimiseks on volinikul õigus saada juurdepääs töödeldud isikuandmetele ning isikuandmete töötlemist käsitlevale teabele ja asjakohastele dokumentidele.

Volinik konsulteerib huvitatud isikutega, keda uurimine võib otseselt mõjutada.

Volinik võib kutsuda mis tahes isikuid enda ette ütlusi andma ja dokumente esitama.

Volinikul on samad õigused mis tahes ruumidesse siseneda ja neid läbi otsida, nagu on antud politseile mis tahes kehtivate õigusnormide kohaselt. Sellepärast võib volinik vajaduse korral kaebusega seotud ruumid läbi otsida.

Menetluse võimalike tulemuste lühikirjeldus

Volinik võib algatada tsiviilkohtumenetluse seoses juhtumitega, mille puhul on rikutud või võidakse rikkuda andmekaitseseaduse sätteid.

Volinik edastab pädevale riigiasutusele teabe uurimiste käigus tuvastatud mis tahes kuriteo kohta.

Volinik võib anda korralduse andmete blokeerimiseks, kustutamiseks või hävitamiseks, seada ajutise või püsiva keelu andmete töötlemisele või teha vastutavale töötlejale hoiatuse või noomituse.

Kui volinik ei saa piisavalt teavet, mille alusel järeldada, et isikuandmete töötlemine on seaduslik, võib ta keelata isikuandmete vastutaval töötlejal selliste andmete mis tahes muu töötlemise peale nende säilitamise.

Kui volinik järeldab, et isikuandmeid töödeldi või võidakse töödelda ebaseaduslikult, võib volinik teha korralduse olukorra parandamiseks. Kui olukorda ei parandata või kui tegemist on kiireloomulise küsimusega, võib volinik keelata isikuandmete vastutaval töötlejal andmete mis tahes muu edasise töötlemise peale nende säilitamise.

Kui isikuandmete vastutav töötleja ei rakenda turvalisuse tagamise meetmeid, võib volinik määrata haldustrahvi. Kui vastutav töötleja nõudeid ei täida, alustab volinik vastutava töötleja suhtes rikkumismenetlust.

Haldustrahv tuleb tasuda volinikule tsiviilvõlana. Tegemist on samasuguse täitedokumentiga, nagu oleks trahvisumma maksmine määratud tsiviilkohtu otsusega.

Kui volinik otsustab, et isikuandmete töötlemine on olnud ebaseaduslik, teeb ta isikuandmete vastutavale töötlejale ettekirjutuse isikuandmete kustutamiseks.

Kuid kui vastutav töötleja leiab, et voliniku otsusega on talle ülekohut tehtud, võib ta 15 päeva jooksul alates ettekirjutuse kättesaamisest esitada apellatsioonikohtule avalduse voliniku määruse tühistamiseks.

Kõigil isikutel, kes leiavad, et andmekaitsevoliniku otsusega on neile ülekohut tehtud, on õigus esitada kirjalik apellatsioon andmekaitseküsimuste apellatsioonikohtule 30 päeva jooksul alates kõnealuse otsuse kättesaamisest.

- **Muud spetsialiseeritud asutused**

Riiklik puudega inimeste komisjon

Address:

National Commission Persons with Disability
Bugeja Institute,
Braille Street,
Santa Venera SVR 1619

Kui see on asjakohane, siis selle institutsiooni üksus/organ, kes taotlusi vastu võtab

Võrdsete võimaluste edendamise üksus

Riiklik puudega inimeste komisjon lõi oma sekretariaadi juurde võrdsete võimaluste edendamise üksuse, mille ülesanne on edendada võrdseid võimalusi ja rakendada (puudega inimeste) võrdsete võimaluste seaduse sätteid. Seega uurib üksus puude alusel diskrimineerimise juhtumeid.

- Üksus annab nõu ja jagab teavet kõnealust valdkonda käsitlevate küsimuste kohta.
- Üksus toetab puudega inimesi nende selliste õiguste kindlustamisel, mis tulenevad võrdsete võimaluste seadusest.
- Üksus teeb tööd poliitika ja tavade muutmiseks ning teadlikkuse suurendamiseks, et parandada suhtumist puudega inimestesse.
- Üksus registreerib väidetavaid puudest tingitud diskrimineerimisjuhtumeid, uurib selliseid juhtumeid ja peab läbirääkimisi õiglase lahenduse leidmiseks. Kohtu kaudu otsitakse lahendust ainult viimase võimalusena.

Menetlusse võetavate kaebuseliikide lühikirjeldus

Puudega inimeste ja nende perekondade teadlikkus oma õigustest üha suureneb. Komisjon teeb kõik endast oleneva selleks, et teha kindlaks puudega inimesi mõjutavad kaebused ning uurida ja lahendada neid.

Komisjon käsitleb järgmist liiki küsimusi:

- taotlused töötada lühendatud ajaga;
- taotlused seoses õpiabi assistendi kasutamise võimaldamisega;
- kaebused seoses kättesaadava koolitranspordi puudumisega;

- kaebused seoses juurdepääsu puudumisega kirikutele, teatritele, bändiklubidele, tualettruumidele, pangakontoritele, hotellidele, kauplustele ja restoranidele ning kõnniteerampide puudumise või ligipääsmatute kõnniteedega;
- kaebused seoses puudega inimeste kiusamisega;
- kaebused seoses liftide puudumisega;
- kaebused seoses käsijuhtimisega autode rentimise võimaluse puudumisega;
- kaebused seoses sobivate eluasemete puudumisega;
- kaebused seoses diskrimineerivate reisikindlustustingimustega.

Kaebuse esitamisele järgneva menetluse lühikirjeldus

Komisjon võib ise algatada uurimise mis tahes küsimuses, mis hõlmab (puudega inimeste) võrdsete võimaluste seaduse mis tahes sätte kohaselt väidetavalt ebaseaduslikku tegu.

Komisjon võib samuti algatada uurimisi talle esitatud kirjaliku kaebuse alusel, milles väidetakse, et isik on pannud toime teo, millega on rikutud (puudega inimeste) võrdsete võimaluste seaduse mis tahes sätet.

Sellise kaebuse võib komisjonile esitada mis tahes isik, kes on sellise teo tõttu kannatanud, või vaimse puudega isiku vanem, seaduslik hooldaja või pereliige.

Kui kaebust esitada sooviv isik vajab abi kaebuse suulisel või kirjalikul sõnastamisel, annab komisjon asjaomasele isikule vajalikku abi.

Kirjaliku kaebuse saamise korral kinnitatakse selle kättesaamist. Üksus vaatab kaebuse läbi ning kui leitakse, et kaebus on põhjendamatu, antakse kaebuse esitajale sellest kirjalikult teada ning talle antakse teavet võimalike alternatiivsete õiguskaitsvahendite kohta.

Kui kaebus on õigustatud ja esmapilgul tundub, et on toimunud diskrimineerimine, uurib üksus esitatud kaebust.

Kostjale saadetakse teade kaebuse kohta ning tal palutakse esitada täiendavad märkused. See aitab üksusel koostada esialgse seisukoha.

Kostjal palutakse esitada ettepanek ja ajakava selle kohta, kuidas ja millal tehakse vajalikud muudatused diskrimineerimist põhjustanud olukorra likvideerimiseks.

Üksus kasutab lepitusmenetlust kiiresti õiglase lahenduse leidmiseks.

Lepitusmenetluse ebaõnnestumise korral on komisjon kohustatud saatma asja arutamiseks arbitraažikeskusele või kohtutele.

Menetluse võimalike tulemuste lühikirjeldus

Pärast uurimise läbiviimist võib komisjon võtta vajaduse korral õiguslikke meetmeid.

Kui kaebus käsitleb ühe isiku väidetavat diskrimineerimist teise isiku poolt, võib komisjon ise edastada asja tsiviilkohtu esimesele kolleegiumile. Asja sellise edastamise korral jääb põhjendatud huvi omavale üksikisikule siiski õigus anda asi diskrimineerimisväite alusel kohtusse, sealhulgas esitada kahju hüvitamise hagi.

Komisjon püüab asjad sõbralikult lahendada.

Pagulaste komisjon ja pagulaste apellatsiooninõukogu

Adress:

Malta Emigrants' Commission

Dar l-Emigrant,
Castille Place,
Valletta
Malta

Rändajate komisjon on vabatahtlik valitsusväline mittetulundusühendus, mis loodi eesmärgiga aidata ja kaitsta hädas olevaid inimesi, pakkudes neile tasuta teenuseid, nõustamist ja kaitset.

Komisjon osutab teenuseid kõigile rändest mõjutatud isikutele, sealhulgas sisserändajatele, pagulastele ja turistidele.

Menetlusse võetavate kaebuseliikide lühikirjeldus

Pagulaste voliniku büroo põhiülesanne on võtta vastu, töödelda ja lahendada varjupaigataotlusi kooskõlas pagulaste seadusega. Büroo peamine eesmärk on tagada täiesti sõltumatu, õiglane, tõhus ja kiire menetlus taotluste vastuvõetavuse kindlaksmääramiseks, kindlustades samas parima võimaliku kvaliteedi seoses taotlejate ärakuulamise ning taotluste analüüsi ja lahendamiseega.

Majutuskeskustes elavad varjupaigataotlejad võivad ennast registreerida varjupaigataotlejatena pagulaste voliniku juures, täites esialgse küsimustiku vormi. See vorm tehakse suletud keskustes viibivatele sisserändajatele kättesaadavaks koos asjakohase teabega, mida neile antakse nende õiguse kohta taotleda rahvusvahelist kaitset.

Esialgne küsimustik on kättesaadav mitmes keeles, et sisserändajatel oleks lihtsam seda täita.

Pagulaste voliniku büroo töötajad annavad kolmandate riikide kodanikele teavet varjupaigamenetluse kohta ning jagavad teavet selle kohta, millised on nende õigused ja kohustused kogu menetluse jooksul. Varjupaigataotlejaid abistavad esialgse küsimustiku nõuetekohasel täitmisel ka büroo pakutavad tõlgid.

Kaebuse esitamisele järgneva menetluse lühikirjeldus

Pärast ametliku taotluse saamist pagulasseisundi tunnustamiseks korraldab büroo taotluse esitajaga vestluse. Vestlused viib läbi pagulaste voliniku büroo personal, kasutades vajaduse korral tõlkide abi.

Varjupaigataotlejatele tuletatakse meelde taotluse esitajale õigusaktidest tulenevaid õiguseid ja kohustusi, sealhulgas õigust konsulteerida ÜRO pagulaste ülemvolinikuga.

Taotluse esitajale tagatakse vajalikud vahendid ja võimalus oma juhtumi täielikuks esitlemiseks, selle toetamiseks olemasolevate ütluste ja dokumentidega ning asjakohaste selgituste andmiseks tema avalduses esitatud kõigi põhjuste kohta.

Pagulaste volinik uurib kõigepealt, kas taotluse esitaja vastab õigusaktide kohaselt pagulasena tunnustamise kriteeriumidele. Kui leitakse, et isik ei vasta pagulaskaitse saamise tingimustele, uurib voliniku büroo edasi, kas taotleja vastab õigusaktides sätestatud täiendava kaitse saamise kriteeriumidele.

Menetluse võimalike tulemuste lühikirjeldus

Iga üksiku juhtumi kohta esitab pagulaste volinik soovitus, mis saadetakse siseministeeriumile. Taotluse esitajale antakse soovitus koopia koos salastatud märgukirjaga, milles on esitatud soovitus põhistus. Negatiivse soovitus korral teavitatakse taotluse esitajat ka tema õigusest esitada soovitus peale apellatsioon pagulaste apellatsiooninõukogule ja sellisel juhul järgitavast asjakohasest menetlusest.

Pagulaste voliniku büroo võib soovitada kahte liiki kaitse määramist, milleks on pagulasseisund ja täiendava kaitse seisund.

Kui pagulaste volinik otsustab, et ei ole täidetud tingimused, mille alusel anda varjupaigataotlejale pagulasseisund, võib ta soovitada ministril anda asjaomasele taotluse esitajale täiendav kaitse. Seda võimalust kohaldatakse nende varjupaigataotlejate suhtes, keda nende päritoluriiki tagasisaatmise korral ähvardaks reaalne tõsine oht.

Volinik esitab selle soovitus uuesti ka juhul, kui reaalne tõsine oht tekib pärast seda, kui on tehtud otsus täiendava kaitse andmata jätmise kohta.

Pagulaste voliniku büroo võib samuti soovitada siseministeeriumil ajutise humanitaarkaitse andmist. Selle näol on tegemist haldusmenetlusega, mida võimaldatakse kasutada erilistel ja erakorralistel juhtudel, kui taotluse esitajad ei vasta pagulasseisundi või täiendava kaitse saamise tingimustele, kuid neid käsitatakse sellest olenemata isikutena, kes vajavad kaitset humanitaaralustel.

Muu

Malta ohvriabi teenistus

Address:

Victim Support Malta
Dun Guzepp Gonzi Street,
Tarxien TXN 1633
Malta

Menetluse võetavate kaebuseliikide lühikirjeldus

Malta ohvriabi teenistus loodi 2004. aasta juunis ning asutati ametlikult 2006. aasta juulis. Organisatsioon tegeleb igat liiki kuriteoohvritega, kes kannatavad koduvägivalla ja seksuaalse ahistamise all või kes on kaotanud lähedase.

Malta ohvriabikeskuse eesmärgid on järgmised:

- koguda ja hallata menetlusteavet kriminaalõigus-, karistus- ja ravisüsteemide kohta;
- luua sidemed partnerorganisatsioonidega ning osutada seeläbi ohvritele ja kohtusse kutsutud tunnistajatele juhendamise- ja nõustamisteenust suhtlemisel eespool nimetatud süsteemidega;
- anda kuriteoohvritele ja kohtusse kutsutud tunnistajatele nõu ning jälgida nende vajadusi;
- innustada üksikisikuid ja organisatsioone viima läbi professionaalseid uuringuid kriminaalkohtusüsteemi ja kuritegevusega seonduvate probleemide kohta ning toetada nende sellealast tegevust.

Kaebuse esitamisele järgneva menetluse lühikirjeldus

Mis tahes kuriteo ohvrid, kes võtavad ühendust Malta ohvriabiteenistusega, suhtlevad kõigepealt koordinaatoriga. Kui koordinaator suhtleb kuriteoohvriga, koostab ta kiiresti esialgse hinnangu. See on vajalik, et koordinaator saaks hinnata juhtumi tõsidust. Edasise suhtlemise tarbeks märgitakse tavaliselt üles kuriteoohvri nimi ja kontakttelefoni number.

Pärast seda lühivestlust edastab koordinaator asja professionaalse väljaõppe saanud vabatahtlikule. Need vabatahtlikud on ühiskonna liikmed, kes on läbinud 4–6 nädala pikkuse sihipärase väljaõppe, pärast mida suudavad nad pakkuda kuriteoohvritele teavet ja tuge.

Juhtumiga tegelema määratud vabatahtlik võtab kuriteoohvriga ühendust niipea kui võimalik ning lepib kokku esialgse kohtumise, mis toimub kõigile asjaosalistele sobival ajal. Kohtumisel kogub vabatahtlik ohvrilt piisavalt teavet, et koostada tegevuskava. Ohvril palutakse allkirjastada nõusoleku vorm, et saaks jätkata juhtumiga tegelemist.

Menetluse võimalike tulemuste lühikirjeldus

Vabatahtlik ja koordinaator analüüsivad seejärel esialgset tegevuskava ning otsustavad edasiste sammude üle. Sellest teavitatakse ka ohvrit. Sellest hetkest alates peab vabatahtlik ohvriga pidevalt ja korrapäraselt ühendust kogu kuriteo tagajärgedest taastamise protsessi jooksul.

Malta ohvriabiteenistuse tegevust kontrollib direktor, kes jälgib tehtud tööd ja selle tulemusi.

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 16/10/2012